

тик лекційного курсу; вивченням нового матеріалу з відпрацюванням теоретичного і практичного навчально-інформаційних блоків за допомогою індивідуальних завдань; самоаналізом отриманих результатів, відображених у власних висновках студентів до кожного виконаного практичного та індивідуального завдань.

Виділені в науковій літературі основні ознаки формування ключових компетентностей, такі як поліфункціональність, багатомірність та міждисциплінарність [3, с. 67], відображені в циклі зазначених дисциплін через можливість розв'язувати економічні завдання у взаємозв'язку з прикладним практичним вирішенням економічних задач, забезпечуючи цим розвиток логічного, творчого та критичного мислення в розрізі саморозвитку та організації творчої діяльності студентів Полтавського університету економіки і торгівлі.

Отримання позитивного кінцевого результату передбачає періодичний контроль за його досягненням на певних етапах цього процесу у вигляді модульних контрольних робіт, ПМК та екзамену. Нормативний результат сформованості компетентності студента передбачено організацією контролю за послідовністю її формування на кожному з етапів виконання навчальних завдань з дотриманням.

Література

1. Пометун О. І. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті / О. І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К. : «К.І.С.», 2004. – С. 66–72.
2. Селевко Г. Компетентности и их классификация / Г. Селевко // Народное образование. – 2004. – № 4. – С. 138–143.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ПРОГРАМУВАННЮ В ЕКОНОМІЧНОМУ ВНЗ

О. О. Козир, к.т.н., доцент; Г. В. Карнаухова, старший викладач ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Компетентнісний підхід – це спрямованість навчального процесу на формування та розвиток в особистості системи ключових і предметних компетенцій.

Складовими компетентнісного підходу є:

- визнання компетенцій в якості кінцевого результату навчання у ВНЗ та їх цілеспрямоване формування;
- перенесення акцентів з накопичення певного багажу інформації суб'єктами навчання до їх уміння скористатися своїми знаннями для вирішення практичних проблем;
- оцінювання рівня підготовки студентів за рівнем оволодіння компетенцією у галузі програмування;
- спрямованість фахової підготовки на майбутнє працевлаштування випускників.

Сьогодні важливим є не стільки об'єм знань, а уміння оперувати цими знаннями, бути готовим змінюватись та пристосовуватись до нових потреб ринку праці, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись упродовж життя. Навчання програмуванню ставить перед собою нове завдання – сформувати фахівця який вміє і хоче вчитись. Сама галузь програмування потребує застосування компетентнісного підходу у зв'язку із постійним динамічним розвитком нових технологій які використовуються у цій галузі.

Саме розвиток у особистості життєво важливих компетентностей може дати людині можливість орієнтуватись у сучасному суспільстві, інформаційному просторі. Формування у студента навичок вирішення проблем, які з'являються перед фахівцем, а не отримання просто надзвичайно великого об'єму знань дозволяє майбутньому фахівцю краще продати себе на ринку праці.

Слід розрізняти термін «компетентність» і «компетенція». Російські педагоги В. Краєвський і О. Хуторський пояснюють, що компетенція в перекладі з латинської «competentia» означає коло питань, щодо яких людина добре обізнана, поінформована, пізнала їх і має певний досвід. Компетентність у певній галузі – це поєднання відповідних знань, досвіду і здібностей, що дають змогу обґрунтовано судити про цю сферу й ефективно діяти в ній. Метою навчання програмуванню повинна бути саме компетентність. Для економічного ВНЗ важливою складовою також є формування підприємницької компетентності. Це надасть майбутньому випускнику запропонувати себе як фахівця, який може застосувати свій досвід у програмуванні на вирішення тих проблем, які постійно виникають у конкурентному середовищі сучасного бізнесу.

Важливим складовим елементом компетентісного підходу є формування у студента навчальної компетентності, тобто інтелектуального розвитку особистості та її здатності учитися протягом усього життя.

Соціальна компетентність – володіння сукупністю засобів, що дають можливість фахівцю взаємодіяти з різними соціальними групами та соціальними інститутами суспільства.

Під час навчання програмуванню в першу чергу формуються саме навчальна, підприємницька та соціальна компетентності.

Окрім перерахованих вище типів компетентностей існують і інші, такі як математична, алгоритмічна, культурна, громадянська тощо.

У курсі програмування ми зосередили свою увагу на формуванні у студентів алгоритмічної, процедурної, логічної та технологічної компетентностей. Особлива увага приділяється наступним напрямкам набуття компетентностей: використовувати на практиці алгоритми розв'язування типових задач; уміти відтворювати контекст задач, що виникають в індивідуальній та соціальній практиці і зводяться до типових задач; уміти систематизувати типові задачі, знаходити критерії зведення задач до типових; уміти розпізнавати типову задачу або зводити задачу до типової; уміти використовувати різні інформаційні джерела для пошуку процедур розв'язування типових задач (підручники, довідники, Інтернет-ресурси), розв'язувати типові задачі з використанням основних типів професійного програмного забезпечення (Visual Studio 2008/2010), будувати комп'ютерні моделі для предметної області задачі з метою її евристичного, наближеного або точного розв'язку; досліджувати комп'ютерні моделі за допомогою комп'ютерних експериментів.

І саме на набуття студентами наведених компетентностей спрямована основна увага при викладанні дисциплін програмування у нашому ВНЗ.

Література

1. Овчарук О. В. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти / О. В. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні. – К. : КІС, 2003. – С. 68–75.
2. Селевко Г. Компетентности и их классификация / Г. Селевко // Родное образование. – 2004. – № 4. – С. 138–143.
3. Хуторский А. Ключевые компетенции. Технология конструирования / А. Хуторский // Народное образование. – 2003. – № 5. – С. 55–61.

АДАПТАЦІЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ЗБАЛАНСОВАНИХ ПОКАЗНИКІВ

*М. Є. Рогоза, д.е.н., професор; О. О. Авдєєнко, студ. гр. ЕК-51м
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і
торгівлі»*

Постановка проблеми. Життєвий цикл підприємства визначається через відповідність очікуванням ринку. На підприємстві повинні розвиватися не лише виробничі чинники, але і механізм управління ними, щоб воно не втрачало конкурентних позицій. Еволюція підприємства і механізму управління його діяльністю ґрунтується на принципах розвитку і адаптації, що визначає гнучкість реакції на виклики зовнішнього середовища.

Науковці багато уваги приділяють дослідженню не лише явища адаптації підприємства, а й комплексу чинників, методів та форм адаптації [1]. Разом з поняттям адаптації підприємства існує і поняття адаптивного управління, тобто управління в системі з неповною інформацією про керований процес, яка змінюється у міру накопичення і застосовується з метою поліпшення якості роботи підприємства як системи [2]. Визначено, що ключовим чинником ефективності адаптивного управління є можливість пристосування механізму управління до мінливих умов зовнішнього середовища і параметрів об'єкта управління [3]. При цьому особливість здійснення зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) полягає в дії подвійного зовнішнього середовища, що складається із середовища країни-експортера і країни-імпортера, і зміни в ньому вимагають адекватної реакції механізму управління ЗЕД підприємства.

Перед вітчизняними підприємствами в сфері транскордонного співробітництва розкривають широкі перспективи при прискорення економічної інтеграції та розширенні співробітництва з європейськими країнами. Але подолати наслідки світової фінансової кризи та витримати виклики міжнародного конкурентного середовища зможуть лише підприємства, що здатні до пристосування [4].

Питанням адаптації підприємств до нових умов господарювання присвячена велика кількість публікацій [1, 2, 4–7]. В них розглядаються проблеми формування адаптаційного потенціалу,